

21.III zmarł Franciszek Golan (ur. 1898 r. w Golance, pow. Ostrołęka), jeden z najpłodniejszych rzeźbiarzy kurpiowskich. Golan rzeźbiarstwem zajął się dopiero po II wojnie światowej. Współpracował z Cepelią, dla kadziłańskiej spółdzielni „Kurpianka” wykonywał rzeźby figuralne oraz rzeźbione krzesła.

Wystawy, konkursy, festiwale, dni folkloru

W listopadzie 1968 r. w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu została otwarta wystawa pn. „Stroje ludowe na Dolnym Śląsku”. Pokazano dawny dolnośląski strój ludowy, a także stroje przywiezione po 1945 r. przez osadników z Krakowskiego, Rzeszowskiego, Lubelskiego, Mazowsza i Wielkopolski oraz repatriantów z Polesia, Wołynia, Huculszczyzny. Uzupełnieniem ekspozycji były zdjęcia przedstawiające ludność wiejską we współczesnych strojach codziennych i odświętnych. Wydano katalog-sklepiankę i plakat pt. „Stroje ludowe na Dolnym Śląsku”. Autorką scenariusza i katalogu była mgr Magdalena Rostworowska. Wystawa czynno będzie do listopada 1969 r.

*

W Muzeum Okręgowym w Rzeszowie otwarto stałą wystawę pn. „Droga do chleba”, mającą na celu pokazanie rocznego cyklu zajęć rolniczych, których efektem końcowym jest chleb. Oprócz ekspozycji narzędzi rolniczych pokazano tradycyjne formy chleba i pieczywa obrzędowego, zrekonstruowano kaflowy piec z Wierzawic, pow. Leżajsk wraz z piecem chlebowym. Komentarzem do ekspozycji był wieczór poetycki zorganizowany w salach wystawowych. Utwory w programie ułożono tak, aby chronologicznie odpowiadały cyklowi zajęć pokazanych na wystawie. Autorem scenariusza i bogato ilustrowanego katalogu pt. „Chleb w ludowej gospodarce” był Krzysztof Ruszel.

*

W Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie, w dniach 3–5.I odbył się V Przegląd Zespołów Herodowych. Przeglądy są organizowane od pięciu lat z inicjatywy Jana Dormana, dyrektora teatru w Będzinie, który sam penetruje teren Śląska i Beskidów w poszukiwaniu zespołów kołędniczych. W piątym przeglądzie zaprezentowało swój program 30 zespołów ze Śląska i woj. krakowskiego.

Występy połączone były z konkursem, impreza odbywała się pod patronatem Prez. MRN w Będzi-

nie. Wyd. Kult. WRN w Katowicach i Min. Kult. i Sztuki.

Zywiłowością i dynamiką wyróżniały się zespoły z Żywieckiego. Wszystkie zespoły pokazały autentyczny program, barwne stroje i ciekawe teksty.

*

17.I. w lokalu Stowarzyszenia Historyków Sztuki w Krakowie otwarto wystawę pn. „Pamięci Nikifora”, na której pokazano 29 ostatnich prac krzywickiego malarza. Zestaw pejzaży malowanych kredką i akwarelą został wybrany z bogatej kolekcji prac malarza zgromadzonej w Muzeum w Nowym Sączu.

*

W czasie dorocznych Zimowych Dni Krynicy w lutym eksponowano prace Nikifora oraz rzeźbę ludową regionu sądeckiego.

*

25.II w Domu Chłopa w Warszawie otwarto wystawę rzeźby Adama i Henryka Zegadłów zorganizowaną przez OST „Gromada”, Dom Chłopa oraz redakcję „Chłopskiej Drogi” i „Zielonego Sztandaru”. Na wystawie pokazano bogaty zestaw rzeźb ojca i syna, dorobek nie tylko ostatnich miesięcy pracy, również jedno z pierwszych rzeźb zakupione do zbiorów Muzeum Świętokrzyskiego w Kielcach. Obok rzeźb eksponowane były zabawki wykonane przez Adama Zegadłę. Rzeźby Adama i Henryka Zegadłów różnią się od siebie w rozwiązaniach formalnych, zbliżone są w podejmowanej tematyce. Obok świątków pokazali oni postacie z legend i podań świętokrzyskich. Wydano katalog, bogato ilustrowany, pt. „Rzeźby Adama i Henryka Zegadłów” ze wstępem mgr Barbary Erber.

*

3.III otwarto w Muzeum w Łęczycy wystawę pn. „Łęczycka sztuka ludowa”. Na wystawie pokazano plon konkursu ogłoszonego z okazji 25-lecia PRL przez Wyd. Kult. Prez. WRN w Łodzi. Wyd. Oświaty i Kult. Prez. PRN w Łęczycy, łódzką rozgłośnię Polskiego Radia oraz muzeum w Łęczycy. Szczególnie bogato prezentowane były działy tkanin, kowalstwa i plecionek. Wśród rzeźb o tematyce świeckiej i sakralnej znalazły się prace I. Kamińskiego, B. Grabskiego, St. Walczaka, W. Rysia, a także bardzo interesujące rzeźby F. Robakowskiej. W dniu otwarcia wystawy wyróżniającym się uczest-

nikom konkursu wręczono nagrodę. Organizacja wystawy i konkursu była zasługą długoletniego kustosa muzeum łęczyckiego mgr Jadwigi Grodzkiej.

*

Muzeum Regionalne w Myślenicach zorganizowało w marcu wystawę prac rzeźbiarzy ludowych z terenu powiatu myślenickiego. Pokazano prace trzech artystów: Fr. Bargieła z Rudnika, J. Słoniny z Bogdanówka i Wł. Górki z Poręby.

*

29.III w salonie Cepelii w Gdyni otwarto kolejną ekspozycję twórczości artystycznej i ludowej. Tym razem pokazano tkaninę stołową oraz plastykę obrzędową. Wśród tkanin stołowych pokazano serię wyrobów o wzorach zaadaptowanych z haftów ludowych. Z zakresu przedmiotów obrzędowych eksponowane były figurki słomiane, wydmuszki i palmy wielkanocne.

*

W lutym i w marcu odbywał się w Domu Kultury w Lublinie Festiwal Powiatów Ziemi Lubelskiej. Festiwal zorganizowano z okazji 25-lecia PRL, celem jego było zaprezentowanie dwudziestopięcioletniego dorobku społecznego i gospodarczego, konfrontacja osiągnięć poszczególnych powiatów. Prawie każdy z powiatów pokazał również sztukę ludową swego regionu. Powiat Biała Podlaska zaprezentował stroje ludowe, siwaki K. Rogowskiego, rzeźby T. Szkodzińskiego i T. Kożuchowskiego, plecione kobiałki i dzbany, Biłgoraj — wyroby ze słomy i wikliny, stroje ludowe. Na wystawie powiatu janowskiego była ceramika z Łązka Ordynackiego, Puławy pokazały ceramikę J. Góry z Baranowa, wycinanki Br. Pietraka z Gutanowa, tkactwo z Żerdzi oraz rzeźby w drewnie Wł. Ertmana z Puław.

Ekspozycje malarstwa amatorskiego pokazały powiaty Tomaszów i Opole, powiat Hrubieszów — rzeźby i obrazy St. Karulaka. Prace garncarzy z Urzędowa pokazano w ekspozycji powiatu kraśnickiego. Ciekawe wystawy tkactwa pokazały powiaty: łukowski, włodawski i lubartowski, powiat Bychawa zaprezentował krzaczonowskie pisanek M. Kochańcowej, rzeźby ludowe F. Rutkiewicza i St. Zięby.

Bogata była ekspozycja sztuki ludowej powiatu krasnostawskiego urządzona przez muzeum w Krasnymstawie. Pokazano kowalstwo, wyroby ze słomy oraz rzeźby w drewnie.